

ELASTOMEERPOMP

Handleiding voor patiënten en thuisverpleegkundigen

INHOUD

01	Werking	3
02	Gebruik van een Baxter®-elastomeerpomp	3
03	Tips voor patiënten	5
04	Informatie voor thuisverpleegkundigen	6

01 WERKING

Een elastomeerpomp is een infuuspomp voor de continue toediening van chemotherapie aan een voorgeschreven snelheid. De pomp is compact en licht en wordt in een tasje rond de lenden gedragen.

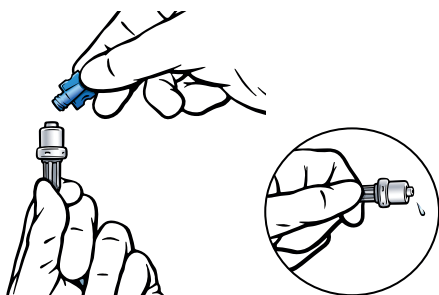
De pomp werkt met de contractiekracht van een opgeblazen ballon die het cytostaticum laat inlopen door druk uit te oefenen. Een debietbegrenzer regelt de snelheid van de inloop. De pomp werkt niet op batterijen of elektriciteit.

02 GEBRUIK VAN EEN BAXTER®-ELASTOMEERPOMP

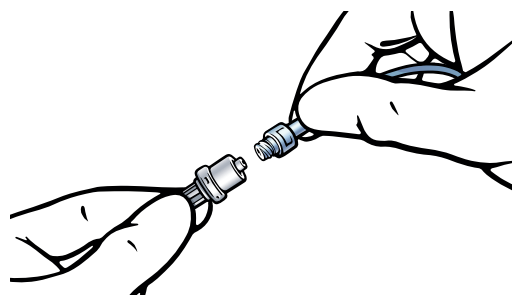
De elastomeerpomp aan- en afsluiten

Belangrijk: gebruik een aseptische techniek bij het aan- en afsluiten van de elastomeerpomp.

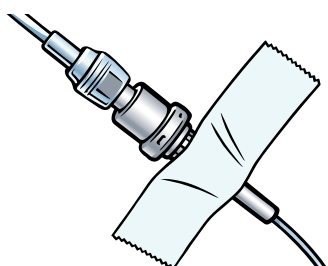
AANSLUITINSTRUCTIES

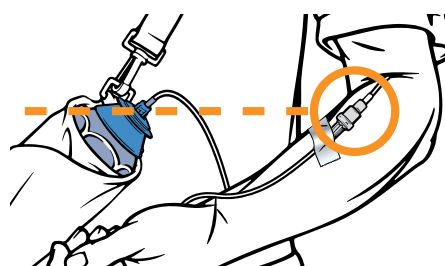
1. Verwijder de gevleugelde luerdop van de luerlock op het distale uiteinde. Controleer of de inhoud stroomt.

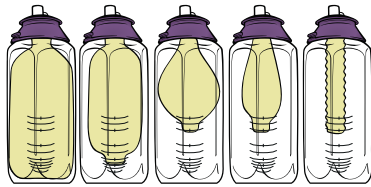
2. Sluit de luerlock op het distale uiteinde stevig aan op het katheteraanzetstuk. Maak de katheter indien nodig los om de vloeistoftoevoer te starten.

3. Bevestig of tape de flowrestrictor **rechtstreeks** op de huid voor een nauwkeurige inloopsnelheid.

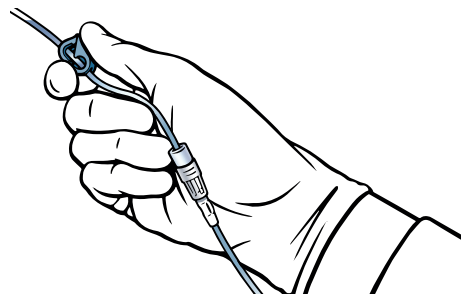
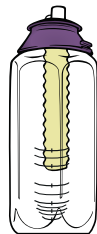

4. Positioneer het pompje zo dat de bovenkant zich op dezelfde hoogte bevindt als de luerlockconnectie. Lukt dat niet, dan kan dat wel een invloed hebben op het debiet.

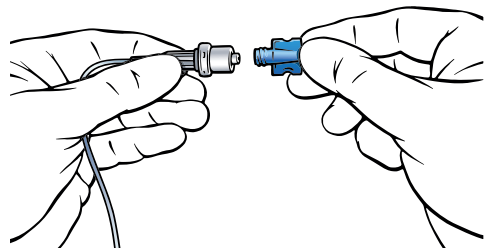
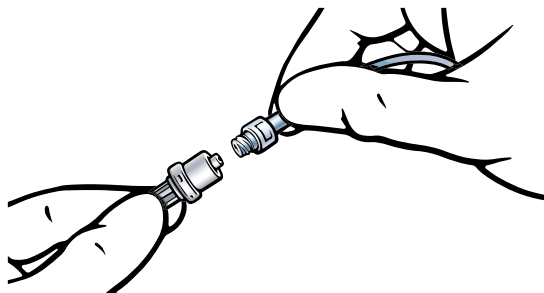

5. Controleer de voortgang van de infusie door de ballonmaat te vergelijken met de voortgangslijnen op de elastomeerpomp. Die lijnen kunnen horizontaal of verticaal zijn, afhankelijk van het type pomp.

INSTRUCTIES VOOR HET LOSKOPPELEN

1. Wacht tot de pomp leeg is voor je ze loskoppelt.
2. Sluit de klem van de katheter (als die er is).

3. Koppel de elastomeerpomp los van de katheter volgens het vastgelegde protocol.
4. Plaats de gevleugelde luerdop¹ terug op het uiteinde van de toedieningslijn van de elastomeerpomp. Werp de pomp na eenmalig gebruik weg volgens de regels voor afvalsortering.

¹ Als je de gevleugelde dop niet hebt, sluit het apparaat dan af door de luerlock op het distale einde aan de vulpoort te koppelen.

03 TIPS VOOR PATIËNTEN

- ▲ Voorkom bruuske bewegingen en zware fysieke arbeid: de naald in je poortkatheter kan loskomen.
- ▲ De elastomeerpomp is niet waterdicht. Hou bij het douchen de douchekop vast zodat de pomp droog blijft. Je kan de pomp, het capillair element en de filter ook beschermen met een plastic zak. Het is vaak makkelijker om een bad te nemen. Neem dan dezelfde voorzorgen om het materiaal te beschermen.
- ▲ Controleer de pomp en de leiding op lekkage. Bij een lek sluit je onmiddellijk de klem en neem je contact op met het ziekenhuis. Was je huid grondig met water en zeep.
- ▲ Stel je pijn, roodheid, zwelling of een branderig gevoel vast ter hoogte van de poortkatheter, sluit dan de klem op de leiding en neem contact op met het ziekenhuis.
- ▲ Voorwerpen waar het cytostaticum op lekt kan je reinigen met water en een desinfecterend product. Draag handschoenen en raak het oppervlak dat je schoonmaakt niet aan. Linnen of kledij waar cytostaticum op lekt was je afzonderlijk (dus niet samen met ander wasgoed).
- ▲ Volg de stand op de indicatieschaal. Bij een te trage of te snelle inloop moet je het ziekenhuis verwittigen. De aanduiding van het resterende volume is louter indicatief. Het is mogelijk dat de pomp enkele uren sneller of trager liep dan de vooropgestelde tijd. Het cytostaticum loopt echter traag in. Het is mogelijk dat de niveau-aanduiding pas na 24 uur verandert.
- ▲ Als het cytostaticum niet inloopt, kijk je na of de klem op de leiding open is en of de leiding niet geknikt is.
- ▲ Temperatuur heeft een directe invloed op de inloopsnelheid. Warmte kan de inloop te veel versnellen. Voorkom activiteiten die de lichaamstemperatuur beïnvloeden, zoals sporten. Zorg er ook voor dat je de elastomeerpomp niet blootstelt aan zon of extreme koude, elektrische dekens, enz. In koude periodes kan het cytostaticum trager inlopen. De pomp moet dan ook later afgesloten worden.
- ▲ Leg de pomp 's nachts naast je hoofdkussen en niet op de grond. Hang de pomp ook niet aan een statief. Hoogteverschillen kunnen de inloopsnelheid beïnvloeden.

Lekkage van het cytostaticum kan pijn, zwelling, roodheid of een branderig gevoel veroorzaken. Meld deze problemen zo snel mogelijk aan het ziekenhuis en sluit de klem op de leiding om de inloop van het cytostaticum te onderbreken.

04 INFORMATIE VOOR THUISVERPLEEGKUNDIGEN

De elastomeerpomp afsluiten

- ▲ Controleer of de elastomeerpomp volledig is ingelopen. Het is mogelijk dat dat sneller of trager gebeurde dan de vooropgestelde tijd.
- ▲ Draag altijd handschoenen.
- ▲ Sluit de klem van de elastomeerpomp.
- ▲ Zo verwijder je de poortkatheternaald:
 - Koppel de pomp los ter hoogte van het connectiestuk.
 - Ontsmet het connectiestuk met een kompres gedrenkt in ontsmettingsstof en hou het kompres daarna onder de connectieplaats.
 - Spoel de poortkatheter pulserend met een spuit NaCl 0,9% 10 ml: flush minstens 7 ml met korte, krachtige en snel opeenvolgende bewegingen voor een optimaal spoeeffect.
 - Sluit af onder positieve druk om bloedreflux ter hoogte van de kathetertip te voorkomen (m.a.w. sluit de klem terwijl je de laatste 3 ml traag injecteert).
 - Fixeer de poortkatheter stevig tussen duim en wijsvinger. Verwijder de naald door het onderste plaatje vast te houden en aan het aanzetstuk/de vleugeltjes te trekken tot op het einde. Wanneer je een zachte klik hoort, is de naald in veiligheid getrokken. Zo loop je niet het risico om je te prikken als je de naald uit de poortkatheter verwijderd.

- Deponeer de naald in de naaldcontainer.
- Druk ongeveer 15 seconden na met een droog kompres.
- Breng een droog steriel verband aan.
- ▲ Geef bemerkingen en/of onregelmatigheden onmiddellijk door aan de verpleegafdeling.

Afvalsortering van cytostaticamateriaal

In principe wordt al het materiaal dat in contact kwam met cytostatica beschouwd als medisch risicoafval.

Neem volgende voorzorgen:

- ▲ Deponeer de naald altijd in een naaldcontainer.
- ▲ Na het afsluiten kan je de pomp in een goed afgesloten plastic zak met de patiënt meegeven naar het ziekenhuis. Sluit altijd de klem op de elastomeerpomp. Het ziekenhuis verwerkt het afval.
- ▲ De patiënt brengt het draagtasje afzonderlijk mee voor toediening van de volgende behandeling.

Breng altijd het draagtasje mee wanneer je naar het ziekenhuis komt voor een volgende behandeling.

Wil je deze folder of andere documentatie over jouw behandeling digitaal bekijken?

Je vindt alle info op www.uzgent.be/folders-kankercentrum onder de rubriek 'Chemotherapie'.

VRAGEN? NOTEER ZE HIER

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.